

Qoridən gələn qatar

Firudin bəy Kəçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasında **Azərbaycan herb tarixində və Səməd Vurğun ömrünün araşdırıcısı, yazıçı-publisist Şəmistan Nəzirinin "Qoridən gələn qatar"** kitabının (2-ci nəşr) təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Elm adamlarının, şair və yazıçılardan, KİV nümayəndələrinin iştirakı ilə keçirilən tədbiri F.Kəçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının direktoru, əməkdar mədəniyyət işçisi Firuzə Quliyeva açmış və demişdir:

—Yazıçı Şəmistan Nəzirinin bütün kitabları maraqla oxunur. Təqdim olunan kitabda ilk dəfə olaraq kitabxanamızın adını daşıyan F.Kəçərli haqqında 80-dən artıq tarixi şəkillər, dəyərli arxiv materialları toplanmışdır. Təqdim olunan kitabda yazıçı-publisist Şəmistan Nəzirli hələ tələbəlik illərindən maraqlandığı Qori və Qazax seminariyaları haqqında sənədli povestlərin yeni nəşrini oxuculara təqdim edir. Povestdə xalqımızın maarif tarixini özündə yaşadan toz basmış arxiv sənədlərindən, keçmiş seminaristlərin nağılabənzər söhbətlərindən və xatirələrindən də istifadə olunmuşdur.

Əsərdə fədakar müəllim və tələbələrin işıqlı maarifçi arzuları, 1918-ci ildə min bir əziyyətlə seminariyanı Qoridən Azərbaycana köçürən Firudin bəy Kəçərlinin gənclərimizin savadlanması yolunda çəkdiyi əziyyətlər, 1920-ci ilin iyun ayında isə bolşevik-daşnaklar tərəfindən Firudin bəyin haqsız güllələnməsi sənədlər əsasında ilk dəfə qələmə alınmışdır.

Şəmistan Nəzirinin "Vurğun keçib bu yerlərdən", "Ellər Vurğunu", "Qeribə tələlər", "Azərbaycan generalları", "Daş Salahlı Məhəmməd Koxa", "Cümhuriyyət generalları", "Qacarlar",

"Tam artilleriya generalı Səməd bəy Mehmandarov", "Arxivlərin sirri açılır", "Qarxunlu Əşrəf bəy", "General Əliğa Şixlinski", "Güllələnmiş Azərbaycan generalları", "General Həzi Aslanov" və digər tarixi-publisistik əsərləri geniş oxucu rəğbətini qazanmışdır.

Ömrünün çox hissəsini arxivlərdə keçirmiş akademik Hüseyn Əhmədov Zaqaqaziya müəllimlər (Qori) seminariyasının Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulamışdır. Qori Seminariyası 40 il ərzində 250-ə qədər məşhur azərbaycanlı ziyalılar yetişdirmişdir. Firudin bəy Kəçərli, Rəşid bəy Əfəndiyev, Səfərəli Vəlibəyov, Əliş bəy Tahirov, Mahmud bəy Mahmudov, Pənah Qasimov, Hənəfi Terequlov, Əli Hüseynov, Cəlil Məmmədquluzadə, Nəriman Nərimanov, Üzeyir Hacıbəyov, Müslüm Maqomayev, Əli Qəmərlı, Teymur bəy Bayraməlibəyov və onlarca başqaları seminariyadan bəhrələnmiş, hər biri tarixi şəxsiyyət, bir sənətkar, bir ustad kimi böyük şöhrət sahibi olmuşlar.

H.Əhmədov bildirmişdir ki, Qori Seminariyasının Azərbaycan şöbəsinin təşkilində, onun tərəqqisində, xalqın təhsilində, maarifin yayılmasında A.Q.Çernyaevskinin, sonralar həmin şöbəyə rəhərlək etmiş F.Kəçərlinin R.Əfəndiyevin unudulmaz xidmətləri olmuşdur. Zaqaqaziya (Qori) müəllimlər seminariyası Qori şəhərində 1918-ci ilədək fəaliyyət göstərmişdir. O zamanlar Rusiyada və Cənubi Qafqazda baş verən siyasi proseslər seminariyanın Azərbaycan şöbəsinin Qazax şəhərinə köçürülməsinə, müstəqil seminariyaya çevrilməsinə əlverişli şərait yaratdı. Qazax camaatının fəal köməyi və Azərbaycan hökumətinin 10 və 22 iyun

1918-ci il tarixli qərarı ilə göstərilən şöbə və onun mülkü Qori şəhərindən Qazax şəhərinə köçürülmüş və bu işdə Firudin bəy Kəçərlinin tarixi xidmətləri olmuşdur. Beləliklə, Qazax Müəllimlər seminariyası müstəqil fəaliyyətə başlamış, 1918-ci il noyabrın 10-da Seminariyanın rəsmi açılışı olmuşdur.

Təşkil edilməsindən 130 ildən artıq vaxt keçmiş Qori Müəllimlər Seminariyası və 93 il keçən Qazax Müəllimlər Seminariyasının təcrübəsi əsasında əvvəllər Bakıda və Gəncədə, sonralar isə digər şəhərlərdə seminariyalar təsis edilmiş, sovet hakimiyyəti dövründə bu seminariyalar pedaqoji texnikumlara çevrilmişdir.

Şair-publisist Teyyub Qurban F.Kəçərlinin adını daşıyan Respublika Uşaq Kitabxanasında F.Kəçərli irsini öyrədən məktəbin açılmasının vacibliyindən danışmışdır.

Professor Şamil Vəliyev yazıçı Şəmistan Nəzirinin çoxşaxəli yaradıcılığından, gərgin zəhmət hesabına çap olunmuş tarixi kitablarının əhəmiyyətindən söhbət açmışdır. O çıxışında xüsusilə qeyd etmişdir ki, F.Kəçərlinin əsərləri, məqalələri hələ tam çap olunmayıb. Natiq özəmənkə mətbuatda, əsasən rus mətbuatında F.Kəçərlinin əsərlərinin toplanaraq çap olunmasının zəruriliyini bildirmişdir.

Şairlərdən İlyas Tardıq, Hacıoğlu və başqaları Ş.Nəzirinin herb tariximiz barədə yazdığı əsərlərinin əhəmiyyətindən danışmışdır.

Sonra yazıçı-publisist Şəmistan Nəzirli "Qoridən gələn qatar" kitabının daha dolğun, zəngin tarixi sənədlər və materiallarla çap olunmasında, öz müdrik məsləhətlərini vermiş xalq yazıçımız mərhum İsmayıl Şıxlını xatırlamış, akademiklər Hüseyn Əhmədov və Bəkir Nəbiyeva minnətdarlığını bildirmişdir.

Görüşün sonunda F. Kəçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının direktoru Firuzə Quliyeva Şəmistan Nəzirliyə qələm destini hədiyyə etmişdir.

Rauf İLYASOĞLU,
"Respublika".

Bildiriş

"Azmeloservis" ASC -nin Şabran Suvarma Sistemləri İdarəsi

1. Torpaqqaqazan mexanizmlər üçün ehtiyat hissələrinin

2. HTQ-nin təmiri üçün tikinti materiallarının

tekliflər sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan təşkilatlar 3-33-26 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilər. Tekliflər sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 30.06.2011-ci il tarixində qəbul olunur.

Tender Komissiyası.